

Érdekes beszédek, részletes bírálatok a városi költségvetés vitájában

A föld kulturája, a tanya élete, a paprikamonopólium, az idegenforgalom, az igazságtalan tarifapolitika, a beruházások, az ellenzéki kritika, az ötéves utépítési terv, a gazdasági szabadság és a kereskedelem és ipar, ami kimaradt az expozéból

Délután 4-től este fél 10-ig 11 szónok — Szerdán folytatják a vitát

(A Délmagyarország munkatársától.) A törvényhatósági bizottság kedden délután dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes elnökletével élénk érdeklődés mellett folytatta a város költségvetésének tárgyalását. A vita második napján elsőnek

dr. Dettre János

szólt fel.

— Fekete ruhában gyűltünk össze a tegnapi napon — kezdte beszédét —, hogy ezzel is kifejezést adjunk az elhalt miniszterelnökkel szemben érzett részvétünknek. Tragikus esemény folytán így *gyászruhába öltözve* fogtunk hozzá a költségvetés tárgyalásához. De nemcsak a halott miniszterelnökről kell megemlékeznünk, hanem

a halott közigazgatásról

is. Am nem elég a halotról az emlékezés, az is kötelességünk, hogy gondoskodjunk a hozzátartozókról. Gondoskodásunk eszköze a költségvetés, melynek a Vigasztalások Könyvének kellene lennie s ehelyett inkább — Jeremiás siralma.

— Nem szabad szem elől téveszteni, hogy minden fillérben, amit a költségvetés tartalmaz, a polgárság munkájának verejtéke tapad s nemcsak azzal kell törődni, hogy a bevételeket mire fordítsuk, hanem azzal is, hogy honnan szerezzük azokat be. Amit a közgyűlés megszavaz, az mind a *polgárság tartozásává* válik.

A szellemi kultúra szolgálata után, — folytatta — a föld kulturájának szolgálata következik.

Egy nemzedék munkája lezárult s ez a nemzedék nagyot alkotott a szellemi kultúra szolgálatában, most a föld kulturájának megteremtésén kell fáradozni. Nekünk — mondotta — fel kell emelnünk a tanya népét az igénytelenségnek, a gazdasági erőtlenségnek, a fogyasztóközönségnek mai fokáról. (Általános helyeslés.) A földet nem tudjuk szaporítani, de szaporítani tudjuk a munkaalkalmakat és szaporítani tudjuk a *gyümölcsfákat, Cegléd szesz-főzdét alapít, Békéscsaba hűtőházat épít, csak Szegeden nem történik ebben az irányban semmi.* Ezt a várost, mint *exportpiacot* oda kell állítani Kecskemét és Nagykőrös mellé s a hatóságnak nem szabad ellankadni addig, amíg ennek feltételeit meg nem teremti. (Helyeslés.)

— A tanya népe — mondotta Dettre —, a maga számára elhagyatottan külön életfeltételeket biztosítani nem tud. Már pedig nekünk az a kötelességünk, hogy ezt a számukra megteremtjük. (Taps.) Ebben a vonatkozásban kíván a paprikarendellel is foglalkozni. Heteken és hónapokon keresztül — folytatta — figyelmeztette a szegedi termelőket, hogy milyen veszély fenyegeti a szegedi paprikát.

Ami a szőlőnek a filoxera, ami a gyümölcsnek a pajzstetű, az a paprikának a — hangya.

(Általános élénk derűtség és taps.) Ha az ország fogyasztóit megadóztatná a szegedi termelők javára, akkor — mondotta — meg tudna alkudni ezzel a rendszerrel. Itt azonban az ország fogyasztóit a — Hangya javára adóztatják meg s nem juttatnak semmit a termelőnek. (Helyeslés.) Nekünk az a kötelességünk, hogy a tanya népét segítsük átvészelné azon a

gazdasági rémuralmon, amit most szenvednek. (Helyeslés, taps.) S itt van jelentősége annak, hogy egy új mezőgazdasági kulturát kell megteremtteni. A város hatóságának életfeltételek ké kell emelni a szegedi föld adottságait. Nem csak azt kell nézni, hogy a haszonbérlo tud-e fizetni, hanem azt is, hogy eleget tesz-e a földdel szemben kötelességének. Nem nézhetjük tétlenül, hogy a szegedi föld termőereje csökken, vele csökken a föld hozadéka s azzal a haszonbérlo fizetési képességei is. (Helyeslés.)

— Ezért van jelentősége annak — folytatta Dettre —, hogy a pótdótot csökkentjük. Nem nagy pénzügyi eredmény a kétszázalékos csökkentés, de mégis nagy jelentőségű. Ha a hit is *realitás*, akkor ez a csökkentés el fogja talán hitetni a város polgárságával, hogy a közterhek csökkentésének útjára léptünk. Ez a hit vissza fogja adni a tőke bizalmát, erősíteni fogja a vállalkozói kedvet, az építkezési hajlandóságot s egyfelől ez, másfelől a birtokos osztály megerősödése és vásárlóképeségének helyreállítása új gazdasági, ipari és kereskedelmi fellendülésnek alapjait vetheti meg. *Ha ez a város a szellemi kultúra szolgálatában tudott nagyot alkotni, alkosson most nagyot a föld kulturája szolgálatában is.* (Nagy taps.) Olyan hivatás, olyan teljesítmény ez, ami *egy egész nemzedék* munkájára érdemes. (Általános helyeslés.)

— Törődnünk kell azokkal, akik „szívüknek, szellemüknek és karjuknak erejével” építik ezt a várost a mindennap kötelességét teljesítve és áldozatot meghozva. Nem emléktáblával, a költségvetéssel bizonyítsuk be gondoskodásunk őszinteségét és hatályosságát. A költségvetés sok eredményt még nem mutathat fel, de mutatja már azt az irányt, melyben haladnunk kell. S ezért talán több hittel, mint meggyőződéssel elfogadják a költségvetést. (Nagy taps a közgyűlési terem minden oldalán. A szónokot számosan üdvözlék.) A nagyhatású beszéd befejezte után dr. vitéz Shvoy Kálmán felkelt helyéről, odasietett Dettrehez és melegen gratulált.

Ezután dr. Meskó Zoltán beszélt. Főképpen közegészségügyi kérdésekkel foglalkozott. A költségvetést általánosságban elfogadja.

Dr. Kertész Béla

azzal kezdte beszédét, hogy a polgármester expozéjából *hiányzott a kereskedelem és az ipar problémája.* Pedig Szegeden megbénult minden forgalom. A pénzügyi kormányzat nagyon mostohán bánik ezzel a várossal. Az államhatalom egyre újabb feladatokkal terheli meg a város adminisztrációját, de ezzel egvidejűleg a jövedelmeit is csökkenti. Azért nem szállíthatja le a város a magas helypénzeket, a hidvándi-jakat, ezért kénytelen tünni épületeinek fokozatos pusztulását.

A szövetkezetek segélyezésére ezzel nagyon sok milliója van az államnak.

Foglalkozott ezután az államrendőrségi hozzájárulás kérdésével és megállapította, hogy Szegeddel szemben a belügyminiszter a legmagasabb, a 3 százalékos kulcsot alkalmazza. Pedig Szegednél lényegesen kedvezőbb viszonyok között élők városok vannak.

— A harmincas éveket az állandósult ideiglenességek korszakának lehetne nevezni — folytatta dr. Kertész Béla —, mert az ideiglenesnek minősített rendkívüli adófajták meg-növekedtek, állandósultak. Ugyanilyen sérelem maga az *inségjárulék* is, amelyet annak idején egyetlen évre vetettek ki, de már 1931 óta minden évben kivetik. 1931-ben és 1932-

Kerékpárosok!

Elsőrendű kerékpárokat engedményes árban részletre adom. Gumikat és alkatrészeket most filléres Szántó Sándor-nál, árban kaphat Szeged, (Kiss D palota) Kiss u. 2.

ben ez még indokolt volt, de az idén, a jó termés után az *inségadót* fenntartására nem lehet már elfogadható indokot találni. Fizeszen mindenki a jövedelmi adója után *inségjárulékot*.

Ezután az idegenforgalom kérdésével foglalkozott. Az idegenforgalmi hivatal helyesen látja el munkáját. A főtisztviselőknek idegen nyelveket kell tanulniok, de ajánlatos lenne, ha a szomszédos államok nyelvét is elsajátítanák. A szabadtéri játékokat állandóan nem rendezheti meg a város — mondotta —, mert ez nem városi, nem hatósági feladat, a városai szemben mindenki nagyobb igényeket támaszt. Nem kívánhatjuk a város főtisztviselőitől, hogy nyári hónapokban munkaidejüket és erejüket a szabadtéri játékok megrendezésére áldozzák fel. Az lenne a helyes megoldás, hogy egy korlátozott felelősségű társaság alakulna a magánérdekeltségek bevonásával.

— Tiltakozik az ellen, hogy a város eladja a nemrég megvásárolt Speyer-kötvényeket, mert ezeken a kötvényeken még sokkal többet fog keresni a város, mint amennyit eddig keresett. A város a gázgyártól az új szerződés megkötésekor hárommillió pengős kölcsönt vett fel, amely ebben az évben jár le. Ennek

a kölcsönnek a súlyát erősen érzi a város, mert megakadályozza, hogy a gázgyárral szemben szerződéses jogait érvényesíthesse.

A szerződés szerint 1938-ban megvilik annak a lehetősége, hogy *egységárrevíziót* kérjen Szeged. A fenálló kölcsön a várost valósággal megbénítja. A kölcsön visszafizetése, vagy hosszulejárata kölcsönre való átalakítása érdekében el kell követni mindent. (Helyeslés, taps.)

Dr. Tonelli Sándor

volt a következő szónok. A polgármester expozéjában nem volt szó sem az iparról, sem a kereskedelemről, pedig ismertetnie kellett volna azokat a várospolitikai irányelveket, amelyek a város hatósága az iparra és a kereskedelemre kíván alkalmazni.

Azokat a juttatásokat, amelyekkel a tanyai lakosság érdekeit kívánja a város szolgálni, csakis az iparból és a kereskedeleméből merítheti.

Fontos várospolitikai program lenne megszűntetni azt az *aránytalanosságot*, amely a tarifarendszerben Szeged kárára érvényesül. Budapest például 54 filléres átlagos tarifával jut a szénhez, Szegedet ezzel szemben 110 filléres tarifa terheli. Ha Budapest tarifáját egy fillérrel emelnék, az lehetővé tenné a szegedi tarifa 60 fillérre való leszállítását. Ennek pedig óriási előnye lenne Szeged iparára és kereskedelmére, amelynek kérdése a tanya szempontjából sem lehet közömbös.

Idegenforgalmi szempontból a nagy versenyben Debrecen és Kecskemét került az élre.

még pedig a propaganda ügyessége következtében. Propaganda következtében került a Bugac és a Hortobágy a nemzetközi érdeklődés tudatába. Olyan gazdag népvándorlaskori anyaga, mint Szegednek van, nincs egyetlen más muzeumnak sem. De ennek az anyagnak nagy része *ládákba zárva vesztegel.* Ugyanez a sorsa a muzeum néprajzi anyagának is. Ezért van szükség a stefániai várromra, amelynek helyiségeiben a muzeum néhány gyűjteményét el lehetne helyezni.

— Idegenforgalmi szempontból igen nagy jelentősége van a futballnak is — folytatta. A vasárnap Szeged—Ferencváros mérkőzés

HANGSZEREK és JAVÍTÁSOK

felelősség mellett olcsón

B A B Ó S

hangszerkészítőnél, OROSZLAN U. 2.

Széchenyi Muzi Szerdán és csütörtökön

E V A

Lehár Ferenc örökszép operettje filmen
Magda Schneider, Leo Slezák